

Paulina Czemieli

Wydawanie wiążących poleceń w spółkach kapitałowych działających w ramach koncernu w Polsce

Problematyka wydawania wiążących poleceń w formie uchwał, mimo wielu kontrowersyjnych i nadal niejasnych aspektów, nie jest tematem wyczerpująco opracowanym w doktrynie prawa handlowego. Dotychczasowe wypowiedzi przedstawicieli doktryny dotyczyły głównie zagadnień związanych z ochroną interesów (przede wszystkim udziałowców mniejszościowych i wierzycieli spółek zależnych), które mogą być zagrożone funkcjonowaniem koncernu, czyli tzw. aspektu ochronnego prawa koncernowego. Jednakże do tej pory nie ma szerszego opracowania skoncentrowanego na aspekcie organizacyjnym, a w szczególności zarządzania koncernem poprzez wydawanie wiążących poleceń w formie uchwał.

Zakres przedmiotowy niniejszej pracy dotyczy wydawania wiążących poleceń w formie uchwał przez wspólnika lub akcjonariusza większościowego, tj. spółkę dominującą, działającą w ramach koncernu. Prawo wydawania wiążących poleceń w formie uchwał będzie możliwe do realizacji przy istnieniu powiązania własnościowego w ramach struktury koncernowej.

Celem niniejszej rozprawy jest odpowiedź na pytanie, czy w prawie polskim możliwe jest wydawanie wiążących poleceń w formie uchwał organu właścicielskiego spółki, skierowanych do organu wykonawczego spółki, w spółkach kapitałowych działających w ramach koncernu.

W ramach niniejszej rozprawy przeanalizowany został, z zastosowaniem metody prawnego-dogmatycznej, aktualny kształt przepisów dotyczących wydawania wiążących poleceń i dokonana została ocena rozwiązań *de lege lata* oraz *de lege ferenda*. Analiza orzecznictwa wykazała istnienie zjawiska wydawania wiążących poleceń w formie uchwał pomiędzy spółkami kapitałowymi. Ponadto orzecznictwo sądowe umożliwiło przedstawienie związku przepisów prawnych z praktyką orzecniczą. Analiza orzecznictwa posłużyła również próbie oceny granic wydawania wiążących poleceń oraz odpowiedzialności członków zarządu za wykonanie wiążących poleceń.

Rozprawa składa się ze wstępu, podsumowania oraz pięciu rozdziałów. Pierwszy rozdział ma charakter wprowadzający do zagadnienia koncernów. W rozdziale tym, omówione zostały kluczowe pojęcia dotyczące koncernów. W rozdziale drugim zostały przedstawione przepisy powszechnie obowiązujące dotyczące wydawania wiążących poleceń oraz charakter prawny uchwały zawierającej wiążące polecenia. W kolejnym rozdziale wskazano na zasady prawa handlowego oraz orzecznictwa, w celu zbadania dopuszczalności wydawania wiążących poleceń. Rozdział czwarty przedstawieni granice prawa wydawania wiążących poleceń, będące obowiązkami korporacyjnymi wspólników (interes spółki, obowiązek lojalności). Ostatni rozdział przedstawia zagadnienie zaskarżania uchwał zawierających wiążące polecenia z uwzględnieniem przesłanek odnoszących się do interesu spółki i dobrych obyczajów. Ponadto rozpatrzono zagadnienie ponoszenia odpowiedzialności członków władz spółki za szkody wyrządzone wobec spółki oraz za zobowiązania spółki.

Paulina Czemiel
Białystok, dn. 22. 01. 2020r.